

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Diascepsin Hanc Theologicam De Coelo Beatorum

**Pfaff, Christoph Matthaeus
Bardili, Eberhard Ludwig
Maercklin, Friedrich Jacob**

Tubingae, 1722

VD18 15032876-ddd

§. XII.

[urn:nbn:de:bsz:31-130208](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130208)

DUS eandem ferè in sententiam fatur. **COCGEJUS** per istas Hierosolymas Apocalypticas intelligit statum Ecclesiæ Novi Testamenti militantis per gradus inde ab initio innovatum per abolitionem 1. Judaismi 2. Gentilismi 3. Antichristianismi, plenissimè verò innovandum in consummatione seculi. **LAUNÆUS** putat, octo priora commata Apoc. 21. pertinere ad statum Ecclesiæ in his terris, præstantissimum illum, qui post destructa imperia adversaria futurus sit. **VITRINGA** visionem hanc Johannæam explicat de statu Ecclesiæ Christi novissimo tempore in his terris exhibendæ tam post destructum bestiæ imperium quàm post oppressum Gogum & Magogum, qui status typus sit Ecclesiæ gloriosæ in coelis consummandæ. Communis verò nostrorum sententia est, de statu Ecclesiæ in vitâ æternâ, qui post consummationem seculi futurus sit, hic agi. Et huc pertinere vel maximè id, quod comm. 5. dicitur: *ecce ego omnia nova facio (y)*, quæ de novis coelis novâ terrâ in vitâ beatissimâ explicanda sint. Ita & sunt, qui Gal. 4. v. 26. & Hebr. 12. v. 22. sqq. explicent mox de Ecclesiâ Christianâ in his terris militante, mox de Ecclesiâ triumphante, mox utramque conjungant. Mirum Interpretum divortium, quod crucem hîc Theologis figit. Sed ad *Antiquitatem* nostram, quam dudum promissimus, vel tandem descendendum est.

§. XII.

Quid itaque, quæsumus, in tanto sententiarum divortio vel tandem à nobis statuendum determinandumque

(y) Sed verò hæc Jes. 43. vs. 9. de populo è Babylonicâ reducendo dicuntur, ut benè monet **GROTIUS**.

dumque est? Non verò est, quòd existimemus curiositati nostræ & conjecturis hic frena laxanda profanaque mente hæc sacra tractanda & cogitanda esse. Certè enim cum sancto quodam tremore & gaudio, quo ad ecclestem illam beatitudinem prægustandam & occupandam ferimur, in hæc mysteria nobis descendendum est. Nec tamen existimandum quoque, tantas in hoc argumento difficultates occurrere, quæ solvi, quæ extricari, quæ evolvi, quæ superari, quæ dirimi, quæ dilui & diffari prorsus nesciant. Etsi enim nec oculus viderit, nec auris audiverit, nec in cor hominis ascenderit id, quod Deus præparavit iis, qui ipsum diligunt, idque pathetico prorsus stylo ex *Jes. 64. v. 4.* repetat Paulus *1 Cor. 2. 9.* addit tamen statim *comm. 10. nobis verò Deus revelavit per Spiritum suum.* Prouti ergò limites revelationis prorsus haud migrandi sunt, nec id determinandum, quod ignorare nos voluit Deus, ita nec id reticendum & silentio obvolvendum, quod idem ex verbo suo scire nos jubet, nec nimium extendenda *ἐποχή* Theologica, ne in Scepticismum malè consultum vel in Theologiam pigrorum *ἐγενησεται* sacræ adversam ea tandem degeneret. Scilicet existimamus prorsus I. esse aliquam justorum consuminatorum & beatorum, Angelorum item sanctorum congregationem, in quâ Deus O. M. sese iisdem videndum immediatè atque fruendum præbeat. II. Hanc certo cuidam loco mundano atque creato, qui & supra coelos aspectabiles situs sit, non alligatam, nullumque ipsius *πᾶ* creatum esse, sed *πᾶ* illius esse ipsum Deum, in cujus blandissimâ manu & dulcissimo gremio spiritus beatorum recumbant & siti sint. III. Hanc manum, hoc gremium divinitatis esse cœlum

cœlum gloriæ, in quo majestas divina remotis velis sese plenissimè manifestet, in quo Deus felicitate inenarrabili beatos recreet & intimè perfundat, è quo Christus descenderit, ubi incarnatus est, in quod & ascenderit, ubi translatus est in aërem & à nube subductus, quo adeò non capiatur ipse, ut illud potius occupet Act. 3. v. 21. in quo ad dextram Patris, quæ ubique est, sedeat ipse & cum Patre regnet manifestumque se reddat, è quo descensurus sit ad iudicium, omnia semper conservans, regens, implens. IV. In hoc cœlum beatitudinis transferri omnes, qui salventur. V. Hoc cœlum destructis cœlis creatis & terrâ creatâ, nobis, qui salvamur, appariturum illi-
co & splendore suo magnâ admiratione, tanquàm novum prorsus, animos nostros oculosque percussurum esse. VI. Typum hujus novi coeli esse 1. Paradisum, 2. sanctum sanctorum in tabernaculo Mosaico & templo veteri, 3. terram Canaan, 4. Ecclesiam Novi Testamenti, veteribus umbris succedentem, maximè verò 5. statum illum Ecclesiæ gloriores, quo eandem post destructam idololatriam, post convertos Gentiles & Judæos, post destructum quoque Antichristum & regna gloriæ Dei adversa sub finem mundi amplificat & exornat Dominus. VII. Placuisse Spiritui sancto, in sacris literis sub uno eodemque emblemate sæpius & typum, maximè sequiorem & intermedium, & antitypum sistere (2) & descriptionibus à splendore

E 2 ter-

(2) Hæc observatio prorsus necessaria est, utpote sine quâ multa dicta de cœlo beatorum agentia, uti è dictis liquet, feliciter haud explicaveris. Caterùm, quantam difficultatem in Theologiæ Prophetiæ & typicæ tractatione descriptiones istæ emblematicæ sedulis rerum scrutatoribus creent, expertis constat. Et, si unquam, certè in hæc Theologiæ parte valet il-

terreno & rebus mundanis desumptis & Ecclesiam militan-
 tantem & triumphantem maximè, metaphoricè nobis de-
 pingere, ubi nolim, ut metaphoram quis premat vel
 literam urgeat, quæ non nisi figuratè hîc capi vult. VIII.
 Etsi autem hæc repræsentatio sit emblematica & meta-
 phorica, tamen realissimam & præstantissimam beatitu-
 dinem, quam nemo hominum enarrare valeat, quæ
 omnes flosculos eloquentiæ etiam fœcundissimæ supe-
 ret, descriptionibus istis indigitari, quæ propria sit, quæ
 in deliciis exstantissimis & summis consistat. IX. Etsi
 gloria & majestas divina sit immensa atque omnia re-
 pleat, tamen cœlum gloriæ id tantum dici, ubi Deus
 amorem suum creaturis beatis manifestet, nec coelum
 beatorum immensum esse sed beatorum choro limitari, qui
 à damnatorum multitudine infernoque infinitis parasan-
 gis distet. X. Ex quo patet, nos cœlum empyreum, nos
 coelum beatorum creatum vel creandum, voce propriè
 sumtâ haud statuere atque omnes corporeas & crassas ideas
 hîc exesse jubere & emblematum sacrorum nucleum po-
 tius quam corticem heic degustare. Hæc nostra mens est,
 orthodoxa, ut arbitramur, & rei substratæ conveniens.

§. XIII.

Et verò hæc pro ratione instituti nostri, quod haud
 prolixum est, sufficiant. Quod restat, nolimus, ut
 quisquam arbitretur, nos, quæcunque de hoc argu-
 mento, amplissimo illo, dici possent & merentur, ex-
 haussisse

Iud Apostoli: *videmus per speculum in enigmate* 1. Cor. 13.
 vs. 12. Nec, ut ulterius progredi possimus, Deus voluit,
 qui velum istud emblematum sic nobis obduxit.